

Pressemeddelelse den 12. september 2019

Nu kan børn og unge styre månerobotter og dreje en enhjørning i fritiden

Flere børn og unge får nu mulighed for at gå til science i fritiden. De kan styre månerobotter, lege og bygge med mormor i SFO'en eller producere enzymer med skimmelsvampe. VILLUM FONDEN har bevilget 24 mio. kr. til 22 initiativer landet over, der skal gøre det sjovt at gå til science.

Børn og unge går til svømning, cello og fodbold. Skal de ikke også gå til science? Det var udgangspunktet for VILLUM FONDENS nye satsning: science i fritiden, der blev lanceret i foråret.

Nu har fonden bevilget 24 mio. kr. til 22 projekter, der vil gøre det sjovt og virkelighedsnært for børn og unge at integrere science i deres hverdag og lave science-aktiviteter med venner og familie i fritiden.

Med bevillingerne får nogle af de fritidsorganisationer og institutioner, som allerede har et godt tag i de unge, mulighed for at dyrke og styrke fascinationen af naturvidenskab og it. Det er både offentlige institutioner, som SFO'er, fritidsklubber og ungdomsskoler, og det er frivillige organisationer, som vil give deres passion for natur og teknologi videre til børn og unge.

Robotter, ildstål og fuglepaladser

I Tønder kan unge blive en del af maker-karavanen, der løser konkrete udfordringer i det lokale erhvervs-liv. Maker-karavanen kan både programmere traktorer og svejserobotter og flyve overvågningsruter over marker og anlæg med droner.

På Ulvsborg Historisk Værksted ved Asnæs skal børn og unge bruge moderne viden om naturvidenskab, mens de oplever historien. De skal producere ost og fermentere. Lave buer og smede sværd, knive og ildstål. Og arbejde med kemien bag naturmedicin og astronomi.

En del af en større indsats

Science i fritiden er et af fondens fokusområder under det nye område [Børn, unge og science](#), der de næste mange år skal bidrage både til konkrete løsninger og nationale initiativer med et overordnet formål: flere børn med stærk science-kapital.

Med By-rum-laboratoriet ved Bispebjerg udenfor København kan børn og unge sammen med områdets ældre udvikle lokalområdets byrum – i virkeligheden. De skal gennem håndskitser, digitale tegninger, 3D-modeller og det fysiske byggeri i fuld skala, når lokalområdet skal beriges med insekthoteller, bænke, fuglepaladser eller vintergrønne legepladser.

Nysgerrigheden og motivationen for science skal frem (eller tilbage)

"Børn er fra en tidlig alder fascineret af naturvidenskab og teknologi. Den fascination vil vi gerne fastholde. Det er den, der skal bane vejen for, at kommende generationer tager aktivt stilling til den naturvidenskabelige og teknologiske udvikling – og at de har engagementet og kompetencerne til at være medskabere af fremtidens velfærdssamfund," siger Agi Csonka, programchef i VILLUM FONDEN og fortsætter:

"Hvis børn og unge skal finde – eller genfinde - nysgerrigheden og motivationen for science, skal det ikke bare være noget på skemaet henne i skolen. Det skal også være til stede i fritiden. Det skal være noget, man taler om over middagsbordet, og det skal være en del af hverdagen," siger hun.

Plads til eksperimenter

VILLUM FONDEN vil over de næste år følge aktiviteterne tæt.

”Der er ikke så mange danske erfaringer med at lave science-aktiviteter for børn og unge i fritiden, så vi bliver nødt til at eksperimentere og prøve nogle ting af. Vi følger med, følger op og evaluerer,” siger Agi Csonka.

Science i fritiden - eksempler

Science-aktiviteter og oplevelser - med et historisk afsæt

Det Grønne Lav

På Ulvsborg Historisk Værksted skal børn og unge arbejde med fortidens teknikker indenfor smedning, plantefarvning, bueskydning, madlavning m.m. Børnene bruger moderne viden om naturvidenskab til at eksperimentere og udvikle metoder og materialer. De skal producere ost og fermentere. Lave buer og smede sværd, knive og ildstål. Og arbejde med kemien bag traditionel naturmedicin, astronomi og meget andet.

Den Mørke Side Udfordring

Den dansk-franske Skole

På den dansk-franske skoles SFO skal børnene bygge måneroboter. I anledningen af 50-året for den første månelanding og med udgangspunkt i de udfordringer, der i at styre en robot på månens bagside, skal børnene bygge, programmere og fjernstyre robotter og få til at sende målinger og billeder retur.

Alle børn får deres egne komponenter og lærer uge efter uge at bruge dem. Skolen har samarbejdspartnere i USA, Frankrig, Norge og Schweiz.

Fra atomer og galakser til os

Syddansk Universitet

Nu kan unge på Fyn gå til astrofysik i fritiden. I Odense samles unge hver uge på ungdomsskolen om en fælles interesse for naturvidenskab, fysik, astrofysik og astronomi. Med afsæt i spørgsmål som: "Hvad holder atomer sammen?" og konkrete forsøg, skal der udvikles science camps, familieaftener og en række forløb på ungdomsskolen. Udgangspunktet er de unges egen undren. Studerende og forskere indenfor blandt andet kvanteoptik, partikelfysik og NMR-analyse holder oplæg og laver forsøg med de unge.

Teknologiforståelse hos elever og bedsteforældre i SFO-tiden

Skolefritidsordningen Risbjergskolen

Bedsteforældre og børnebørn fra 0.-3. klasse på Risbjergskolen i Hvidovre, skal sammen lege, konstruere og programmere. Ti historier med hver sin udfordring er udgangspunktet for et forløb, hvor børnene på 30 workshops med hjælp af programmerbart LEGO skal finde de bedste og mest opfindsomme løsninger på problemer fra hverdagen.

Science i fritiden-bevillinger

Læs mere om fritidsaktiviteterne [på fondens web](#) [link aktivt 12.09.2019]

Hvad	Hvem	Hvor meget
10 Maker-workshops	Biblioteket Frederiksberg	157.500 kr.
Biotech Academy Camp 2019	Biotech Academy	215.423 kr.
BY-RUM-LABORATORIET i fritiden	S/I Nørrebro Bispebjerg Klynge 4	2.966.900 kr.
Den Mørke Side Udfordring	Den dansk-franske Skole	115.000 kr.
Det Rullende Robotværksted	Vordingborg Bibliotekerne	183.986 kr.
Fra atomer og galakser til os	Syddansk Universitet	246.600 kr.
Future Life Mini Science på Lyngby Friskole	Lyngby Friskole	121.385 kr.
Kids Island iværksætterakademi	Kids Island	2.955.000 kr.
Læring og viden gennem oplevelser	Det Danske Spejderkorps	441.000 kr.
MakerKaravanen - et kørende fritidstilbud	Tønder Kommune	153.519 kr.
Natur Piloter	Naturama Naturhistorisk Museum	734.600 kr.
Problempirater	Spejderne	5.000.000 kr.
Science-aktiviteter og oplevelser - med et historisk afsæt	Det Grønne Lav	500.000 kr.
Science-camps på Amager Strand	Skoletjenesten	629.750 kr.
Sciencekapital via ROBOCAMPS	Skødstrup Skoles SFO	175.875 kr.
Science-klub med fokus på klima og bynatur	Skolen på Grundtvigsvej	878.515 kr.
ScienceX	FabLabNordvest	500.000 kr.
Tek to Go	Horsens Kommune	148.000 kr.
Teknologiforståelse hos elever og bedsteforældre i SFO-tiden	Skolefritidsordningen Risbjergskolen	82.000 kr.
Ung lyd!	Den Grønne Friskole S/I	498.376 kr.
UngScience	Ungdomsskoleforeningen	5.000.000 kr.
Vi kigger på fugle - en naturvidenskabelig oplevelse	Halsnæs Naturklub	57.000 kr.
Videreudvikling af Teknologiskolen	Teknologiskolen	1.948.160 kr.
Walk-in-tech - Åbent bemanded STEAM-laboratorium	Ungdomshuset Odense	389.521 kr.

Fakta

Ansøgningsprocessen

De 22 projekter er udvalgt blandt i alt 69 ansøgninger. Ansøgninger har været igennem vurdering hos fondens bestyrelse og et eksternt bedømmelsesudvalg, der har vurderet ansøgninger efter en række fastlagte kriterier.

Det ved vi

Undersøgelser viser, at danske børn og unges kompetencer inden for naturfag er over gennemsnittet sammenlignet med øvrige lande. Og de er generelt glade for og interesseret i naturfag. Men de adskiller sig ved, at naturfag ikke spiller en væsentlig rolle i hverdagen eller i forventninger til fremtidig karriere.

Hvis børn og unge skal opleve science som vedkommende og inspirerende, skal vi sætte ind flere steder.

Forskning peger på:

- At naturfagsundervisning af høj kvalitet og med klog brug af it, hvor børn og unge arbejder undersøgelsesbaseret med virkelighedsnære problemstillinger og inddrager etiske og samfundsmæssige perspektiver, har betydning for motivationen.
- At tilstedeværelsen af science-ressourcer i familien, netværket og fritiden har betydning for, om science opleves vedkommende og som en mulig levevej.
- At der er en særlig udfordring, ikke mindst når det gælder piger, i at fastholde interessen for science. Derudover har den sociale baggrund betydning for, hvordan børn og unge klarer sig – også i forhold til naturfag.

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os:

Agi Csonka, programchef, aec@veluxfoundations.dk, +45 2014 0545

Ole Laursen, fonsrådgiver, oll@veluxfoundations.dk, +45 9243 7648

For yderligere information om de enkelte bevillinger, henviser vi til organisationerne bag.